

Vysílání pracovníků do Německa a Rakouska po 1. 5. 2011

Jitka Ryšavá

Podpora podniků na dosah ruky

CENTRUM PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
ČESKÉ REPUBLIKY

European Commission
Enterprise and Industry

cip competitiveness and innovation
framework programme
2007-2013

Jednotný vnitřní trh

Je dle Smlouvy o fungování EU (dříve Smlouvy o založení Evropských společenství) prostor bez vnitřních hranic, v němž jsou zaručeny čtyři svobody pohybu: osob, zboží, služeb a kapitálu.

Svobody pohybu platí v EU + zemích EFTA (Evropské sdružení volného obchodu):

- Norsko (člen Evropského hospodářského prostoru – EHP),
 - Island (člen EHP),
 - Lichtenštejnsko (člen EHP),
 - Švýcarsko (bilaterální smlouvy).
-
- Většina pravidel platných pro EU platí i pro tyto země (vždy je třeba ověřit).
 - Prezentace se týká zemí EU.

Jednotný vnitřní trh

Právo EU:

- Primární právo především:
 - Zakladatelské smlouvy ve znění pozdějších novel (nyní Lisabonská smlouva): Smlouva o založení EU a Smlouva o fungování EU.
 - Smlouvy o přistoupení.
- Sekundární právo, právně závazné:
 - Směrnice.
 - Nařízení.
 - Rozhodnutí.

Jednotný vnitřní trh

- **Volný pohyb služeb** – právo dodavatele z jednoho členského státu poskytovat služby zákazníkovi z jiné členské země (čl. 56-62 Smlouvy o fungování EU). Zahrnuje přeshraniční poskytování služeb - **dočasný přesun** poskytovatele služeb na území jiného členského státu za účelem poskytnutí služby, **aniž by se v tomto hostitelském členském státu musel usadit.**
- Přechodné období pro některé obory a země (Německo, Rakousko), mimo EU Švýcarsko.

Vysílání pracovníků

Legislativa:

- Směrnice o vysílání pracovníků 96/71/ES.
- Smlouva o fungování EU.

Kde tyto dokumenty najdu?

Konsolidovaná verze Smlouvy o fungování EU:

<http://eur-lex.europa.eu/cs/treaties/index.htm>.

Směrnice o vysílání pracovníků 96/71/ES:

[\[lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:31996L0071:CS:HTML\]\(http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:31996L0071:CS:HTML\).](http://eur-</u></p></div><div data-bbox=)

Vysílání – komplexní problém

- **Lze vyslat zaměstnance?** – Přeshraniční poskytování služeb, jež jsou vykonávány i v domovské členské zemi, specifika vysílání v rámci skupiny podniků a zapůjčování agenturami práce.
- Daně z příjmu – zákony o dani z příjmu, smlouvy o zamezení dvojího zdanění.
- DPH – zákon 235/2004 Sb. implementoval směrnici 2006/112/ES.
- Sociální a zdravotní pojištění – nařízení 883/2004 a 987/2009.
- Pracovní podmínky při vyslání – článek 3 směrnice 96/71/ES.
- Procedury – notifikace vyslaných zaměstnanců, nahlášení kvalifikace.
- Dokumentace...

Pracovní podmínky

Koho může firma vyslat?

- Pouze své zaměstnance.
- V případě zaměstnanců z 3. zemí existují další omezení (smlouva na dobu neurčitou či zaměstnán u firmy minimálně 1 rok).
- Dodržet ustanovení směrnice 96/71/ES:
 - Dodržují se v případě, pokud jsou podmínky v hostitelské zemi výhodnější.
 - Max. délka pracovní doby, min. délka doby odpočinku.
 - Min. délka dovolené.
 - Minimální mzda.

Pracovní podmínky

- Ochrana zdraví, bezpečnosti a hygieny při práci.
- Ochranná opatření při práci těhotných žen nebo žen po porodu, dětí a mladistvých.
- Rovné zacházení s muži a ženami a ostatní ustanovení o nediskriminaci.
- Výjimka u povinnosti pro minimální mzdu a minimální délku dovolené na zotavenou:
 - Při první montáži/instalaci, nutné pro uvedení do provozu.
 - Délka nepřesáhne 8 dní.
 - Většinou se nevztahuje na stavebnictví – výjimka tam neplatí.
- Délka může být stanovena i jinak – např. vyslání do ČR – pokud nepřesáhne 30 dnů v kalendářním roce (hlava IX zákoníku práce).

Sociální a zdravotní pojištění

- Od 1. 5. 2010 vyšla pro země EU v účinnost nová nařízení: 883/2004 a 987/2009

http://www.mpsv.cz/files/clanky/8190/883_2004.pdf a

[http://eur-](http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2009:284:0001:0042:CS:PDF)

[lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2009:284:0001:0042:CS:PDF.](http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2009:284:0001:0042:CS:PDF)

- Pro Norsko, Island, Lichtenštejnsko a Švýcarsko (EFTA) a pro občany třetích zemí vyslaných do EFTA + VB + Dánska je stále účinné nařízení 1408/71

[http://eur-](http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:31971R1408:cs:HTML)

[lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:31971R1408:cs:HTML.](http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:31971R1408:cs:HTML)

Sociální a zdravotní pojištění

- Platí zásada, že sociální pojištění se platí vždy jen v jedné zemi.
- Dle nových nařízení při vyslání kratším než 2 roky (dle staršího nařízení 1 rok, pak E102) zůstává osoba v systému sociálního pojištění země původu, na okresní správě sociálního zabezpečení si nechá potvrdit formulář A1.
- Při delších vysláních lze zažádat o výjimku v maximálním trvání 5 let. Při ještě delším vyslání se platí pojištění v hostitelské zemi.
- Pokud zaměstnanec či OSVČ současně působí v několika zemích EU, lze zažádat o A1 pro souběh činností.

Nahlášení vyslaných zaměstnanců

- Často je třeba nahlásit vyslání pracovníků – vyplnění notifikačního formuláře a jeho zaslání na příslušný úřad ještě před zahájením prací:
 - Belgie, Bulharsko, Dánsko, Francie, Kypr, Litva (pro stavební profese, u ostatních déle než 30 dnů), Lotyšsko, Lucembursko, Malta, Německo (pro některé sektory, především ve stavebnictví), Portugalsko, Rakousko, Rumunsko, Řecko; ČR, Slovinsko – nahlašuje přijímající podnik.
- Příklady:
 - V Rakousku – na spolkovém ministerstvu financí.
 - V Německu – jenom některé profese – pokryté obecně závaznými kolektivními smlouvami.
 - V Belgii – systém Limosa – i pro OSVČ.
 - Ve Francii dle jednotlivých departmentů.

Daně příjmu - stálá provozovna

Je vždy definována v článku 5 smluv o zamezení dvojího zdanění – nutné vždy nastudovat příslušnou smlouvu.

- Jedná se o pobočku, kancelář, továrnu, dílnu, důl, naleziště ropy nebo plynu apod.
- Dále staveniště nebo případně stavební, montážní či instalační projekt nebo dozor s tím spojený, avšak trvá-li déle než dvanáct (v některých případech šest – s Lucemburskem či devět – s Litvou) měsíců.
- U novějších smluv také poskytování služeb, avšak pouze pokud činnosti takového charakteru trvají na území druhého smluvního státu po jedno nebo více období přesahující v úhrnu šest měsíců v jakémkoliv dvanáctiměsíčním období (nebo devět měsíců v jakémkoliv patnáctiměsíčním období – s Francií).
- Pokud vznikne stálá provozovna, vzniká již od samého počátku, a ne až po uplynutí např. 6 měsíců.

Daně z příjmu zaměstnanců

Zaměstnanec neodvádí daně z příjmu v případě, že všechny 3 podmínky jsou splněny:

1. Kratší doba než 183 dnů z roku či 12 po sobě jdoucích měsících.
2. Náklady nejdou na vrub stále provozovně
3. Skutečný zaměstnavatel sídlí v domovské zemi

Pokud byt' jedna z podmínek není splněna, daň se platí i v zemi vyslání, ve smlouvě je popsáno vyloučení dvojího zdanění.

Zákon o daních z příjmu 586/1992 Sb.:

<http://business.center.cz/business/pravo/zakony/dprij/>

Seznam smluv o zamezení dvojího zdanění i s odkazy: <http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/pravni-prostredi/platne-smlouvy-o-zamezeni-dvojoho/1000487/6205/>.

Kvalifikace

Uplatňuje se u:

- volného pohybu osob - u pracovníků + svobody usazování u OSVČ – uznávání kvalifikace,
- volného pohybu služeb – u OSVČ, procedura ohlášení nebo ověření,

x

- u vyslaných pracovníků se zpravidla nevyžaduje, vyžaduje se ohlášení kvalifikace vysílajícího podniku.
- Základní pravidlo – občan EU, který získal pro výkon určité činnosti odbornou kvalifikaci v jednom členském státě, může tuto činnost vykonávat i v ostatních členských zemích. Příslušné orgány daného členského státu posoudí a uznají (neuznají) – ověří (neověří) jeho kvalifikaci.

Směrnice 2005/36/ES

[http://eur-](http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2005:255:0022:0142:CS:PDF)

[lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2005:255:0022:0142:CS:PDF](http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2005:255:0022:0142:CS:PDF)

- Při přeshraničním poskytování služeb - **ohlášení** pro regulované profese nepředstavující riziko pro zdraví a bezpečnost lidí, ohlášení platí 1 rok.
- Procedura **ověření** rizikové profese (volný pohyb služeb): je třeba doložit kvalifikaci a další náležitosti, úřady mají na doručení rozhodnutí 3 měsíce, jinak tichý souhlas.
- Při poskytnutí služby do ČR: u regulovaných profesí ohlášení či ověření u kompetentních orgánů dle oboru.
- Praxe zatím dosti nejasná, někde jsou již procedury zavedeny, jinde ne, často není jasné, pro které obory je třeba ověření kvalifikace.
- Procedura **uznávání kvalifikace** zůstává nadále u svobody usazování a volného pohybu pracovníků.

Směrnice 2005/36/ES

- Ohlášení kvalifikace vysílajícího podniku:
- Doplní se:
 - Doklady o kvalifikaci odpovědného zástupce podniku s příslušným překladem.
 - Doklady o tom, že podnik je legálně usazen ve své domovské zemi s příslušným překladem.
 - Dokladem o občanství odpovědného zástupce podniku.
- Ohlášení platí 1 rok, pak je třeba jej obnovit, stačí bez doprovodných dokumentů.
- Seznam regulovaných kvalifikací v zemích EU:
- http://ec.europa.eu/internal_market/qualifications/regprof/index.cfm?fuseaction=regProf.home.
- Pokud je profese regulovaná v hostitelské zemi a ne v domovské zemi, je třeba prokázat, že byla v domovské zemi legálně vykonávána minimálně po dobu 2 let v uplynulých 10 letech.
- U OSVČ praxe obdobná.

Kroky před vysláním

- Formulář A1 – dříve E 101.
- Často je třeba nahlásit vyslání pracovníků – vyplnění notifikačního formuláře a jeho zaslání na příslušný úřad ještě před zahájením prací.
- U profesí regulovaných v hostitelské zemi – ohlášení kvalifikace, viz dále.
- Evropský průkaz zdravotního pojištění.
- Dokumenty dokazující zaměstnanecký poměr, ohodnocení pracovníka a smlouva (objednávka) s přijímajícím subjektem.

Kroky na místě

- Při pobytech delších než 3 měsíce – podat žádost o povolení k přechodnému pobytu občana EU - registrace.
- Při kumulovaném vyslání delším než 183 dnů během roku (či 12 měsíců), pokud se zaměstnavatelem stává přijímající podnik nebo při existenci stálé provozovny - registrace u daňového úřadu pro platbu daní z příjmu u vyslaných zaměstnanců.
- Při delších vysláních lze žádat o výjimku u sociálního pojištění.
- Dodržovat pravidla pro platbu DPH a daní z příjmu podniku – hlídat vznik daňové povinnosti, vznik stálé provozovny.

Německo

I po skončení přechodného období je třeba vyslané pracovníky v určitých oborech (kde existuje obecně závazná kolektivní smlouva) notifikovat na:

Bundesfinanzdirektion West, Finanzkontrolle
Schwarzarbeit, FKS, Wörthstraße 1-3, D-50668 Köln, Fax:
+ 49 (0)221 964870

- Formuláře (v NJ, FJ a AJ) ke stažení:
http://www.zoll.de/e0_downloads/b0_vordrucke/l0_fks/index.php
- Stavební řemesla, elektro řemesla, malířství a lakýrnictví, pokrývačství, úklid budov, praní prádla – existují kolektivní smlouvy, které stanovují i minimální sazby.
- V případě poskytování služeb ve stavebnictví - povinnost platit příspěvky do sociálního fondu stavebnictví – **SOKA-BAU** ve výši 14,7 % hrubé mzdy, podnik vyrozuměn FKS.

Rakousko

- I po skončení přechodného období bude třeba vždy zasílat **oznámení o vyslání** pracovníků na KIAB Ministerstva financí, nejlépe cca 1 týden předem:
- KIAB postupuje AMS, ta může do 14 dnů vyslání zrušit

<http://formulare.bmf.gv.at/service/formulare/inter-Steuern/pdfs/9999/KIAB3.pdf> (německy).

<http://formulare.bmf.gv.at/service/formulare/inter-Steuern/pdfs/9999/KIAB3-E.pdf> (anglicky).

Rakousko

- Na konci března 2011 byl přijat zákon o boji proti mzdovému a sociálnímu dumpingu – vysoké pokuty při nedodržení platby základních mezd stanovených zákonem, vyhlášky, kolektivní smlouvou.
- Vysoké pokuty - např. 1 000 - 10 000 €/zaměst. (do 3 zaměstnanců; 2 000 - 20 000 €/zaměst. (více než 3 zaměstnanci, při opakování je pokud dvojnásobná.
- Problém vyznat se v kolektivních smlouvách: <http://www.kollektivvertrag-online.at/> (placený server.

Podpora podniků na dosah ruky

Děkuji za pozornost

Enterprise Europe Network při
Centru pro regionální rozvoj ČR
Ve Struhách 27, Praha 6

RNDr. Jitka Ryšavá

rysava@crr.cz, tel. 234 006 231